

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP*

Aprob,
Avocatul Poporului,
Renate Weber

**Raport
privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6
din cadrul Secției 9 Poliție, sector 2, București**

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București - 2022

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, o echipă de vizitare formată din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului și un reprezentant al unei organizații neguvernamentale, a efectuat la data de 21 ianuarie 2022, o vizită clasică (participarea fizică a membrilor echipei de vizită) la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6, din cadrul Secției 9 Poliție București, sector 2.

Vizita a fost inopinată și a avut ca obiective:

- consolidarea protecției persoanelor custodiate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante;
- verificarea implementării recomandărilor formulate cu ocazia efectuării vizitei la unitatea menționată efectuată la data de 9 martie 2021;
- alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, în momentul vizitei.

La efectuarea vizitei au participat domnul [REDACTAT] jurist, consilier în cadrul instituției Avocatul Poporului, domnul [REDACTAT] colaborator extern specialist medic, precum și domnul [REDACTAT] reprezentant al Organizației Neguvernamentale “Fundatia pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului - (FACIAS)”.

Membrii echipei de vizitare au purtat discuții cu reprezentanții Centrului menționat, precum și cu doamna Mihaela Iancu, medic primar medicină de familie din cadrul arestului central al capitalei.

Având în vedere condițiile speciale impuse de starea de alertă, instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 34/2022 privind prelungirea stării de alertă (cu 30 de zile) pe teritoriul României începând cu data de 8 ianuarie 2022, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 și în scopul desfășurării vizitei în cele mai bune condiții, au fost efectuate mai multe activități:

-anterior efectuării vizitei, membrii echipei de vizitare au participat la o instruire în care s-au prelucrat următoarele materiale:

1. Evaluarea de risc și Planul de prevenire și protecție COVID-19;
2. Procedura SSM pentru eliminarea/diminuarea riscului de infectare cu COVID-19;
3. Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă;

4. Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor;
5. Ordinul nr. 3577/831/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă;
6. Instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă specifice activității desfășurate;
7. Măsuri de electrosecuritate și traseu.

-tot anterior vizitei, pentru a reduce riscul îmbolnăvirii cu COVID-19, au fost analizate de către membrii MNP etapele de desfășurare a vizitei, traseul și locurile pentru vizitat, astfel încât, durata vizitei a fost redusă;

-cu ocazia întâlnirii membrilor echipei de vizită la sala de protocol a Instituției Avocatul Poporului, s-a efectuat triajul epidemiologic, prin verificarea simptomatologiei clinice preponderent respiratorie (tuse frecventă, strănut frecvent, stare generală modificată, rinoree etc.) a membrilor echipei de vizitare, a fost măsurată temperatura corporală a membrilor echipei de vizitare (toate persoanele având o temperatură situată sub 37,3° C), fiind completate în acest sens, de către membrii MNP, Procesul-verbal încheiat cu ocazia efectuării vizitei clasice la unitatea menționată și Fișa de instruire colectivă.

-pe tot timpul deplasării (traseul dus-întors instituția Avocatul Poporului - Secția 9 Poliție), la intrarea în Secția 9 Poliție cât și în timpul efectuării vizitei la C.R.A.P. nr. 6, membrii echipei de vizită au folosit echipamentul de protecție pentru eliminarea/diminuarea riscului de infectare cu COVID-19.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6 (CRAP) și din analiza documentelor puse la dispoziție de conducerea acestuia, s-au constatat următoarele:

Centrul de reținere și arestare preventivă funcționa în cadrul Secției 9 Poliție București și era organizat și amenajat, astfel încât, să asigure condițiile necesare aplicării regimului de executare a măsurilor preventive privative de libertate în cursul urmăririi penale, desfășurării activităților de muncă neremunerată, de cazare, hrănire, echipare, asigurării vizitei medicale, consultației și efectuării triajului epidemiologic, igienei individuale și colective, precum și

realizării tuturor măsurilor de siguranță în raport cu prevederile legale aplicabile fiecărei categorii de persoane încarcerate.

La momentul efectuării vizitei, la nivelul CRAP-ului se aplica aceeași legislație ca și în anul 2021 (anul efectuării vizitei prin mijloace alternative la Centrul menționat) respectiv: Constituția României; Codul Penal al României; Codul de Procedură Penală al României; Legea nr. 254 din 19 iulie 2013, actualizată, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; Hotărârea nr.157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; O.M.A.I. nr.14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6, funcționa tot în incinta Secției 9 Poliție București, cu adresa în București, șoseaua Pantelimon, nr. 290, sector 2, gradul maxim de ocupare al CRAP-ului era de 18 locuri, iar la momentul efectuării vizitei existau 16 persoane private de libertate custodiate (ppl), care erau repartizate în camere, astfel:

- camera nr. 1, cu o suprafață de 10 mp. și 4 ppl custodiate
- camera nr. 2, cu o suprafață de 10 mp. și 3 ppl custodiate
- camera nr. 3, cu o suprafață de 15 mp. și 4 ppl custodiate
- camera nr. 4, cu o suprafață de 16 mp. și 5 ppl custodiate

Astfel, *Centrul se confrunta cu fenomenul de supraaglomerare deoarece, niciunei persoane private de libertate nu îi era asigurată suprafața legală de ocupare de 4 metri pătrați (mp) și nici un volum de cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer, așa cum rezultă din prevederile actelor normative în vigoare, respectiv:*

- Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate - art. 1. alin. (1) "Spațiile destinate cazării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice" și alin. (3) "Amenajarea camerelor de cazare aflate în clădirile existente în locurile de deținere se va realiza cu maximizarea spațiilor de deținere, în funcție de configurarea

structurală a clădirilor, în scopul alocării unui spațiu mai mare de 4 metri pătrați (mp) pentru fiecare persoană privată de libertate”;

- Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministerul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018 - art. 12 alin. (1) “Camera de deținere trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice” și alin. (7) “În mod excepțional, în situația cazării în comun, paturile din camera de deținere pot fi suprapuse și în ansamblu de 3, cu respectarea condiției de a fi asigurat un volum de cel puțin 6 mc de aer pentru fiecare persoană privată de libertate, precum și a condițiilor privind dotarea camerei de deținere”.

Totodată, din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6 a rezultat faptul că, începând cu luna iunie 2021, unitatea vizitată nu a mai fost desemnată ca fiind centru pentru custodierea persoanelor private de libertate suspecte COVID-19 și care necesita izolare din punct de vedere epidemiologic, a deținuților declarați în urma verificărilor fie la încarcerare, fie pe parcursul custodierii în centre, de către Cabinetul Medical pentru Aresturi, contacți ai unui caz pozitiv sau care proveneau din zone cu risc epidemiologic ridicat (zone roșii). Menționăm faptul că, la momentul efectuării vizitei prin mijloace alternative la Centrul menționat respectiv, 21 ianuarie 2021, unitatea era desemnată ca fiind Centru suport COVID-19.

În legătură cu verificarea implementării recomandărilor urmare a vizitei efectuate în anul 2021, răspunsurile primite de la unitatea vizitată și constatările echipei de vizită

a). Recomandările formulate sub aspect juridic: Găsirea unor soluții pentru eliminarea igrasiei și a urmelor de degradare existente pe pereții din camerele de cazare a persoanelor private de libertate; Cazarea în camera de detenție a cel puțin două persoane; Supravegherea mai atentă a persoanelor custodiate pentru a preveni orice fel de incident.

Răspuns: au fost făcute adrese în acest sens către Serviciul Logistic din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, urmând ca în cursul anului 2022, CRAP nr. 6 să fie zugrăvit în totalitate; în perioada în care a fost efectuată vizita Avocatului Poporului, CRAP nr. 6

custodia persoane suspecte de infecție cu virusul SARS CoV-2 și din punct de vedere medical, trebuiau izolate pentru a nu infecta alte persoane, la recomandarea cadrelor medicale și a legislației în vigoare; toți polițiștii care efectuează supravegherea și paza persoanelor private de libertate în CRAP nr. 6, sunt instruiți periodic cu privire la legislația în domeniu și metodologia de lucru, cu scopul de a preveni evenimentele negative în centru.

Constatările echipei de vizită: din verificarea documentelor puse la dispoziție de către reprezentanții CRAP-ului a reieșit că, ulterior efectuării vizitei din anul 2021 la centrul menționat, au fost efectuate demersuri către conducerea Secției 9 Poliție sector 2 București și Serviciul Logistic din cadrul Direcției generale de Poliție a Municipiului București (spre exemplu: adresa din luna noiembrie 2021 către D.G.P.M.B. - Serviciul Logistică, privind efectuarea unei activități de zugrăvire și remediere a problemelor existente în CRAP nr. 6).

În acest sens, la nivelul Centrului au fost executate lucrări pentru eliminarea igrasiei și a urmelor de degradare existente pe unele zone ale pereților din camerele de cazare a persoanelor private de libertate, urmând ca până la sfârșitul anului 2022, unitatea să fie renovată în totalitate.

Totodată, a fost efectuată o vizită la Serviciul de Logistică din cadrul Direcției generale de Poliție a Municipiului București, unde au fost purtate discuții cu un reprezentant din cadrul Biroului Administrativ, în vederea obținerii unor informații utile cu privire la sediul secției de poliție și a centrului.

Astfel, ulterior discuțiilor, în luna martie 2022 a fost primit un răspuns din partea Serviciului de Logistică, din care au rezultat următoarele:

-Secția 9 Poliție București a fost inclusă în etapa I a proiectelor finanțate de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, astfel că, în cursul anului 2020 au fost realizate: tema de proiectare și documentația tehnico-economică, faza studiul de fezabilitate pentru demolare și reconstruire Sediul Secția 9 Poliție București;

-în anul 2021, la obiectivul de investiții "Demolare și reconstruire sediul Secției 9 Poliție", au fost aprobați indicatorii tehnico-economici în Comisia tehnico-economică din Ministerul Afacerilor Interne;

-a fost întocmit proiectul de hotărâre de guvern privind trecerea imobilului din domeniul public în domeniul privat, urmând etapa de elaborare a proiectului tehnic de execuție și lucrările de demolare a sediului.

Centrul va funcționa și va fi reorganizat în funcție de începerea lucrărilor de demolare a Sediului Secției 9 Poliție București.

Odată cu aprobarea încarcerării în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6 din cadrul Secției 9 Poliție București a persoanelor de sex bărbătesc majore până la limita locurilor de cazare de care dispune Centrul, au fost cazate mai multe persoane private de libertate în fiecare din camerele de cazare. Astfel, nicio persoană privată de libertate nu a mai fost cazată singură în vreuna din camerele de cazare din incinta Centrului. Totuși, urmare a vizitei efectuate în anul 2018 de către Comitetul European de Prevenire, la recomandarea acestuia, poate fi cazată într-o cameră și o singură persoană privată de libertate în funcție de situația existentă la momentul respectiv.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului cât și din verificarea documentelor puse la dispoziție, a rezultat faptul că în perioada 2021-2022 (data efectuării vizitei) nu au fost înregistrate evenimente negative (spre exemplu: sinucideri, încercări de evadare, violențe etc.). În acest sens, polițiștii care efectuează supravegherea și paza persoanelor private de libertate în Centru, au fost instruiți cu privire la legislația în domeniu și metodologia de lucru, cu scopul de a preveni producerea incidentelor în centru.

b). Recomandările formulate sub aspectul asistenței medicale: Evaluarea riscului suicidal la admiterea în CRAP nr. 6; Întocmirea unui registru la nivelul Centrului care să conțină, solicitarea consultului și motivarea necesității acestuia; Asigurarea permanenței asistenței medicale în sediul CRAP nr. 6; Efectuarea demersurilor pentru crearea unor spații optime privind asigurarea asistenței medicale a persoanelor reținute/arestare preventiv; Efectuarea demersurilor pentru angajarea cel puțin a unui medic, la nivelul Cabinetului Medical pentru Aresturi, în scopul asigurării asistenței medicale în weekend.

Răspuns: Cabinetul Medical pentru Aresturi își are sediul în cadrul Serviciului Independent de Reținere și Arestare Preventivă. Conform legislației în vigoare (OMAI 14/2018), registrul de consultații este constituit și se găsește la nivelul Cabinetului Medical pentru Aresturi. Cu ocazia încarcerării, Cabinetul Medical pentru Aresturi efectuează și evaluează riscul suicidal, iar persoana în cauză este dată în consemn special odată cu încarcerarea, pentru o supraveghere mai atentă. Cadre medicale din Cabinetul Medical pentru Aresturi asigură zilnic permanența medicală la toate centrele din București.

Constatările echipei de vizită: din discuțiile purtate cu medicul din cadrul Arestului Central și din verificarea documentelor puse la dispoziție de către reprezentanții Centrului, au rezultat următoarele:

Persoanelor custodiate în centrele din subordinea D.G.P.M.B. le era asigurată asistența medicală primară la nivelul Cabinetului medical aresturi din CRAP nr. 1. Pentru a beneficia de aceste servicii, persoanele custodiate la nivelul altor centre trebuie prezentate la cabinetul medical.

Conform declarațiilor medicului din cadrul Arestului Central, pentru facilitarea accesului întregii populații carcerale din CRAP-urile subordonate D.G.P.M.B. la servicii de asistență medicală primară, se impune extinderea rețelei sanitare prin crearea în fiecare centru a unui cabinet medical. Spațiul optim privind asigurarea asistenței medicale a ppl urma să fie parte componentă a Centrului reorganizat, odată cu începerea lucrărilor de demolare a Sediului Secției 9 Poliție București.

Personalul medical de la nivelul Cabinetului Medical pentru Aresturi era format din medici (un medic angajat, specialist Medicină de Familie și un medic cu contract de colaborare, cu competențe de Medicină Generală, care asigură asistența medicală pe parcursul nopții) și asistenți medicali, care asigurau asistența medicală și în weekend.

Au fost efectuate în anul 2021 (luna decembrie) și anul 2022 (luna ianuarie) demersuri pentru ocuparea posturilor vacante de asistent medical, acestea fiind ocupate. Totodată, exista medic "on-call" disponibil să ajungă la Centru în cel mai scurt timp, atunci când se solicită.

Consulturile medicale de specialitate se efectuau în cadrul CMDTA dr. N. Kretzulescu, cu programare prealabilă, în aproximativ 1-3 zile de la data solicitării pentru afecțiunile subacute sau cronice, sau în regim de urgență la Camera de Gardă a spitalelor multidisciplinare în cazul afecțiunilor acute care necesitau intervenție imediată.

La nivelul CRAP nr. 6 era alcătuit Registrul de evidență a solicitărilor de consultații medicale de către persoanele private de libertate, în vederea informării medicului și ulterior, programării consultației respective. Cu ocazia studierii acestuia, s-a constatat faptul că niciun lucrător de poliție din cadrul Centrului nu a efectuat vreo consemnare cu privire la solicitarea persoanelor private de libertate de a beneficia de vreun consult medical.

Distribuirea tratamentului către Centru era realizată zilnic de un asistent medical din cadrul Cabinetului Medical pentru Aresturi.

Cu privire la riscul suicidal, acesta era evaluat la nivelul Cabinetului Medical pentru Aresturi. În toate fișele de încarcerare a fost consemnat dacă persoanele private de libertate au avut sau nu au avut tendințe autolitice. În cazul în care era consemnată o astfel de tendință, persoana privată de libertate era trimisă la consultul psihiatric și totodată, era atenționat personalul cu atribuții de custodiere.

Alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6 și din analiza documentelor puse la dispoziție de conducerea acestuia, s-au constatat următoarele:

Pe toată perioada stării de alertă, Centrul de reținere și arestare preventivă a fost dotat periodic cu diverse substanțe dezinfectante (spre exemplu: săpunuri, săpunuri lichide, spirt, clor și alți dezinfectanți pe baza de alcool) și materiale de protecție (spre exemplu: măști, mănuși, combinezoane, viziere, ochelari de protecție).

Referitor la cazurile suspecte de COVID-19 privind personalul din cadrul Centrului, în perioada stării de alertă și până la momentul efectuării vizitei, nu au fost cazuri de îmbolnăvire.

Având în vedere starea de alertă, au fost efectuate evaluări medicale și prin videoconferință cu persoana reținută/arestată preventiv. Dacă se stabilea necesitatea consultului fizic, persoana privată de libertate era escortată la cabinetul medical pentru efectuarea acestuia.

Asistența psihologică era acordată în continuare doar la cerere sau implicit în cazul persoanelor minore și era asigurată de 3 psihologi care deserveau toate centrele de reținere și arestare preventivă din București.

Desfășurarea actului profesional psihologic avea loc prin deplasarea psihologului în cadrul Centrului.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului a rezultat faptul că, nu au existat solicitări ale persoanelor custodiate privind acordarea asistenței psihologice.

În legătură cu hrana persoanelor private de libertate custodiate, aceasta era procurată de la Penitenciarul București-Rahova, în baza unei convenții privind hrănirea persoanelor private de libertate aflate în stare de reținere, arest preventiv sau detenție, înregistrată la Direcția Generală de Poliție a municipiului București.

De asemenea, persoanele private de libertate custodiate au beneficiat de servicii de frizerie prin personal specializat și desemnat în acest sens de către Serviciul Independent de Reținere și Arestare preventivă, ori de câte ori a fost nevoie.

La nivelul Centrului, o atenție deosebită a fost acordată dezinfectării spațiilor carcerale ori de câte ori s-a impus, cu sprijinul Serviciului de Logistică din cadrul D.G.P.M.B. Astfel, au fost realizate activități de dezinfecție de către o firmă specializată, în acest sens.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

RECOMANDĂ

**conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 6 din cadrul secției 9 Poliție
București, să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. Respectarea prevederilor art. 1. alin. (1) și alin. (3) din Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și ale art. 12 alin. (1) și alin. (7) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministerul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018, referitoare la asigurarea unei suprafețe de ocupare de 4 metri pătrați (mp) și a unui volum de cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer în fiecare cameră de cazare existentă în cadrul Centrului de reținere și arestare preventivă nr. 6, pentru fiecare persoană privată de libertate custodiată.

2. Consemnarea în Registrul de evidență a solicitărilor de consultații medicale, a tuturor solicitărilor persoanelor private de libertate.

București, 19 iulie 2022

